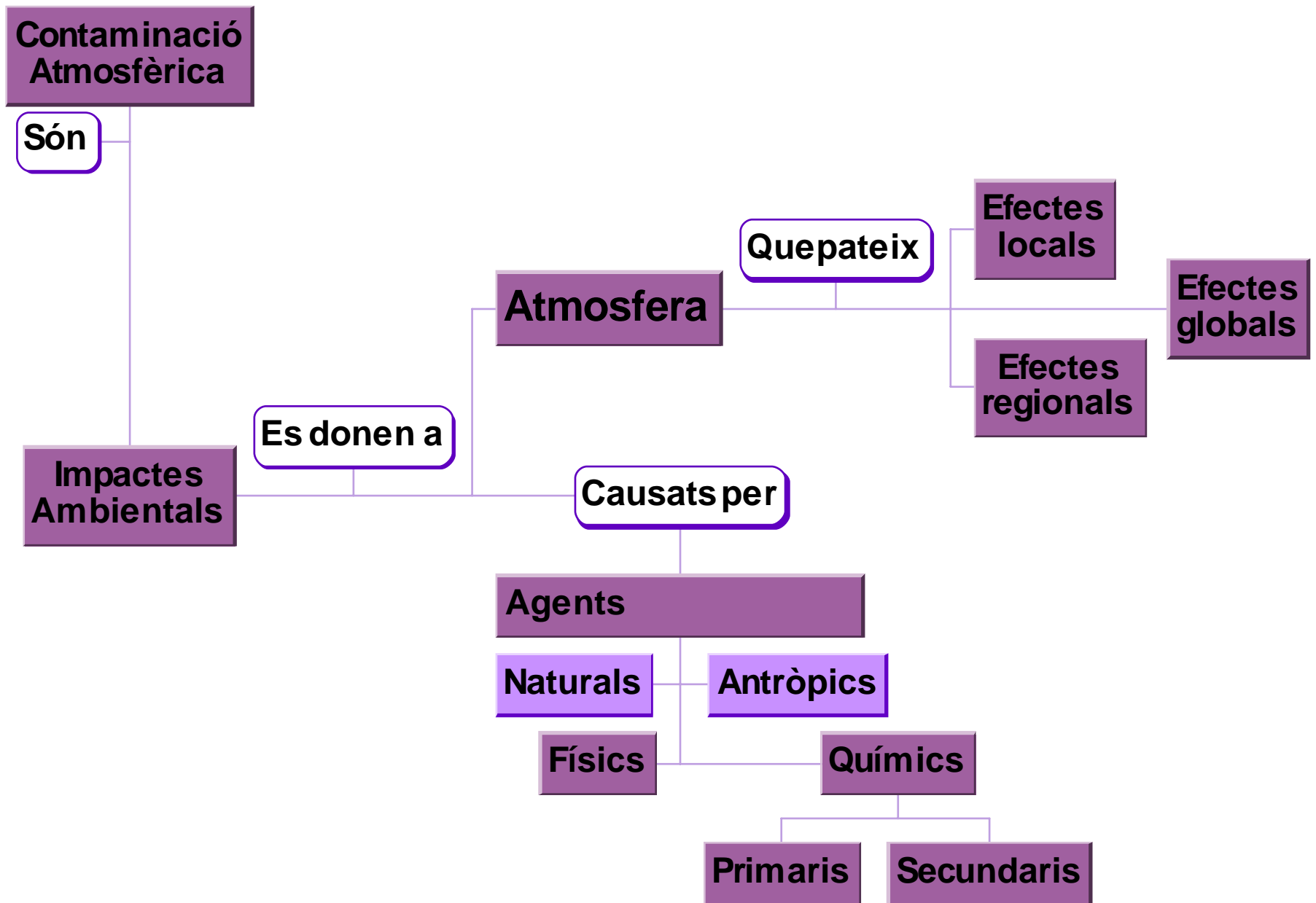

Impactes ambientals: Contaminació Atmosfèrica

Contaminació Atmosfèrica: Definicions

- ! **Qualsevol alteració de la composició normal de l'aire**, per aportació o permanència de substàncies emeses.
  - ▶ Substàncies alienes a la seva composició normal,
  - ▶ Concentració per sobre del valor normal de substàncies habituals.
- ! Per la OMS: quan apareixen substàncies en **quantitats** i períodes de **temps** tals que poden resultar nocives per l'home, els animals, les plantes o les terres, o pertorbar el benestar l'ús dels bens.
- ! Llei de Protecció de l'ambient atmosfèric: presència en l'aire de **matèries** o **formes d'energia** que impliquin, risc, dany o molèstia greu (efecte mesurable) per les persones i bens de qualsevol naturalesa.

Origen contaminació

- ! **Contaminació natural**, originada principalment per la dinàmica de la geosfera i la biosfera.
  - ▶ gasos emesos pels volcans, els productes generats pels llamps, les substàncies generades als incendis forestals, les tempestes de pols, ...

- ! **Contaminació antròpica** prové de les diferents activitats humanes, principalment de la combustió dels combustibles fòssils i de les emissions dels processos industrials.
  - ▶ Actuen en dos fronts:
    - P afavorint les emissions naturals
    - P alliberant contaminants artificials.

Contaminació natural vs antròpica

! Les emissions naturals (erupcions volcàniques, l'erosió superficial, metabolisme microbià i...) causen una **contaminació de fons**, ja que contínuament van produint substàncies que potencialment són contaminants.

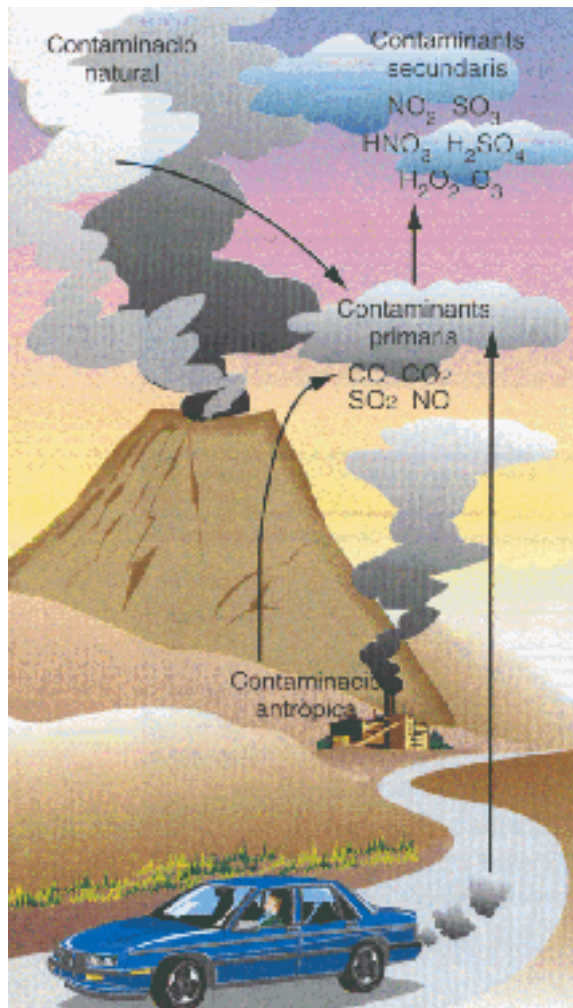
! Els **mecanismes** de l'atmosfera són capaços d'esmoreir l'efecte contaminant de les emissions naturals arribant -se a un equilibri entre els diferents components de l'aire troposfèric.

! **Aquest equilibri és molt fràgil i la intervenció humana pot arribar a trencar-lo.**

Contaminació natural vs antròpica

Les emissions naturals són quantitativament més importants que les antròpiques, però...

... la major amenaça per a l'equilibri de l'atmosfera prové de la contaminació antròpica, ja que

- o les quantitats que s'emeten ultrapassen la capacitat de resposta del sistema
- o són substàncies que no es troben a la natura (no hi ha mecanisme natural d'assimilació o reciclatge)

Contaminantes	CO ₂	CO	NO _x	SO _x	Partículas	Hidrocarburos	Aerosoles
% de origen humano	1,5	9,4	11,3	42,9	11,3	15,5	51,3

Porcentaje de origen humano de los principales contaminantes químicos atmosféricos.

Tipus de Contaminants Atmosfèrics

! **Contaminació física.** deguda a canvis en les característiques físiques de l'atmosfera.

- ▶ **Contaminació tèrmica.**
- ▶ **Contaminació per radiació .**
- ▶ **Contaminació acústica .**

! **Contaminació química.** deguda a canvis en la composició química de l'atmosfera.

P **contaminants primaris** emesos directament pel focus contaminant

P **contaminants secundaris** deguts a reaccions químiques posteriors

▶ **Gasos.**

P Òxids de carboni

P Òxids de sofre

P Òxids de nitrogen

P Compostos orgànics volàtils

P Ozó

- ▶ **Partícules.** Pols partícules sòlides suspeses (PSS) i aerosols

Contaminants de l'aire

Tipus de contaminants de l'aire		
Substàncies químiques		Formes d'Energia
Contaminants primaris	Contaminants secundaris	
Partícules Ions, aerosols, fums. Compostos de Sufre SO ₂ ; SO ₃ ; SH ₂ Compostos orgànics HC → Hidrocarburs COV → Compostos orgànics volàtils. PCB → Policlorobifenils Òxids de nitrogen NO; NO ₂ ; N ₂ O Òxids de carboni CO; CO ₂ Compostos halogenats Cl ₂ ; ClH; FH; CFC Metalls pesants Pb; Cd; Hg (Olors)	Triòxid de Sufre (SO₃) Àcid sulfúric (SO₄H₂) Triòxid de nitrogen (NO₃) Àcid nítric (NO₃H) Oxidants fotoquímics: O ₃ Ozó PAN Nitrats de peroxiacetil Aldehids (CHO)	Radiacions ionitzants Raigs X Raigs γ Partícules α Partícules β Soroll Calor
Emeses directament a l'atmosfera des de una font perfectament identificable	Originats a partir dels primaris mitjançant reaccions químiques a l'atmosfera	
Substàncies químiques i formes d'energia que poden: causar molèsties o danys o riscos a persones i altres organismes, i/o en els bens materials alterar el funcionament dels ecosistemes i/o el clima		

Focus de contaminació Antròpica

Principals fonts antròpiques de contaminants atmosfèrics

Focus Emissor	Partícules	CO Monòxid de Carboni	Compostos de sofre	Compostos de nitrogen	Compostos d'Halògens	Compostos Orgànics	Metalls
Instal·lacions de combustió industrial	✓	✓	✓	✓		✓	✓
Calefacció	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Trànsit (Transports)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	(S)
Extracció Mineral	✓						
Metal·lúrgia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Refineries	✓	✓	✓		✓		
Emmagatzematge de productes petrolífers						✓	
Indústria Química	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Indústria Agro-alimentària	✓					✓	

